

Ազգ

16 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 2016 ՈՒՐՔԱԹ 47(5447)

Կալիֆոռնիայի դասական խորհուրդը որոշեց Տամբիկ Սասունյանին ներում չնորհել

Տամբիկ Սասունյանը, որը 34 տարի, 11 ամիս գտնվում է ամերիկյան բանտում, դասադասվել էր ցմահ ազատազրկման, կարող է ազատ արձակվել: Նրան ներում չնորհելու որոշում է կայացրել Կալիֆոռնիայի դասական խորհուրդը: Այդ մասին «Հայ Ջայնթ» թերթի 2016 թ. 11-րդ համարի «Դեյլի Սաբաթ» դարբերակումից: Նկատելի է, որ երկու անգամ՝ 2006 և 2010 թվականներին ԱՄՆ դատարանը մերժել է Սասունյանի ներում ստանալու խնդրանքը: 1982-ին առավոտյան 9:40-ին 19-ամյա Տամբիկը Լոս Անջելեսում, Ուիլիամ Բուլվարի ել Կոմսոկ փողոցի խաչմերուկում համագործակցի հետ զննակառուցել էր Թուրքիայի հյուղասոս Զեմալ Արիկանին, երբ նրա ավտոմեքենան կանգնած էր կարմիր լույսի տակ: ԱՄՆ նախագահ Ռեյդանը դատարարել էր այս արարքը, որակալորելով այն որպես ահաբեկչություն: Ձերբակալությունից հետո ԱՄՆ դատարանը նրան դատապարտում է ցմահ ազատազրկման, առանց բողոքարկման իրավունքի: Սասունյանը ծնվել է 1963-ին, Լիբանանում, անդամ էր Հայկական հեղափոխական բանակին (ՀՅԴ): Թուրքիայի արտոնախարարությունը ղախանջել է հետ կոչել դասական խորհրդի որոշումը:

Օրերի շեշտ... ՏԱՍՆԱՍՅԱՆԻ

ԸՆԿԵՐ ՊԵՐՄԱՍ

Ներկուսակցական կյանքում ռամկավարները, ինչպես ավանդական մյուս կուսակցություններում, սովորություն ունեն միմյանց ընկեր կոչել, սակայն ի տարբերություն դաժնակցականների՝ ռամկավարական ընկեր բառին հաջորդում է ազգանունը՝ ընկեր Թովմասյան, ընկեր Սեդրակյան, ընկեր Ուզունյան կամ Անդրեասյան, մինչդեռ դաժնակցական ընկեր բառը նախորդում է առաջին անվանը՝ ընկեր Դրաշ, ընկեր Երվանդ, ընկեր Վարանդ կամ ընկեր Վահան: Ռամկավարներից միակ բացառությունը ընկեր Պերսամն էր, Պերսամ Ահարոնյանը, «Ջարթոմ» թերթի 33 տարեկան խմբագրատեղը, կուսակցության ամենամանաչված լիդերը, հրաժարվելով դասական ռամկավարական ընկերակցությունից, հրաժարվել էր ընկեր Երվանդ, Երվանդ Երվանդյանի, Երվանդ Երվանդյանի, Երվանդ Երվանդյանի համար, փոխարինելով նրան ընկեր Պերսամ Երվանդյանի անունով:

Այս առումով առավել զարմանալիս այն էր, որ ընկեր Պերսամը երկրորդ անգամ ընկերակցական էր, բառի սկզբունքային, դասական ընկերակցական իմաստով: Եվ բոլորովին դասական էր, որ 1958 թ. լիբանանցյան երթարատեղան հակամարտությունների ժամանակ նրա անունն ընդգրկված էր ՀՅԴ «նե ցուցակում», եւ միայն մեկգույնացի նրա նախկին աշակերտներից մեկի «դավաճանության» դատաճառով էր նա խուսափել վերահաս վստահից:

Իրոք, նա սփյուռմահայության մեծ դեմքերից մեկն էր, որպես հեղինակություն՝ ընդունված նաեւ իր ներքին եւ արտաքին հակառակորդների կողմից: (Իսկապես, նա հակառակորդներ էս ուներ, որոնցով... հղաբանում էր: Իր կարգախոսներից էր՝ «Եթե թեմանի չունիս՝ ուրեմն կարեւոր մարդ չես»): Եվ եթե լինել Սփյուռմի՝ երեւակայական մի կառավարություն, նա կարող էր արժանավորապես գրավել արտաքին գործերի նախարարի լիազորությունը: Բազմակողմանի զարգացածության կողմից նա հրաժարվել էր իր դասական ընկերակցությունից, որպեսզի կարողանար իր արժանավորությունը ցուցաբերել իր ժամանակակից հասարակությանը: Իր հարկածները նա կարող էր արժանավորապես ցուցաբերել իր ժամանակակից հասարակությանը: Իր հարկածները նա կարող էր արժանավորապես ցուցաբերել իր ժամանակակից հասարակությանը: Իր հարկածները նա կարող էր արժանավորապես ցուցաբերել իր ժամանակակից հասարակությանը:

Բոլորին հարգանք էր դարձնում նրա սկզբունքայինությունը, հասկանալի շայ դասի, հայոց իրավունքների, Թուրքիայի հաջորդական կառավարությունների նկատմամբ: Հիշում եմ, «Ջարթոմ»-ի ֆինանսական ամենադժվար օրերից մեկում թերթի գրավագրի դասախոսնաճում մեծ ավտոստոյ մտած ընկեր Պերսամի սենյակ եւ հայտարարեց, թե «Թուրքական ավիառախոյների» հետ մեկ տարվա զովագրային ժամանակահատվածի է կնքել «լավ գնով»: Ընկեր Պերսամը ամենի ձայնով նրան դուրս վճարեց սենյակից. «Ի՞նչ, Պերսամի թերթին մեջ Թուրք Հավալոյլարի-ի ռեկլամ կուզես դնել»: Ի դեպ, երբեք չէր գործածում Թուրքիա բառը, ոչ մի դեպքում: Միտք գրում եւ ասում էր՝ «Թուրքիոյ Հանրապետութիւն», ընդգծելու համար այդ երկրի միջազգայնորեն ընդունված անվանումը միայն: Իսկ վերջին տարիներին հրաժարվեց նաեւ դրանից. «Թուրքիյե Հանրապետութիւն» էր գրում, թուրքերեն:

Անգղիոյ էր նաեւ ռամկավարական սկզբունքներում: Ներկուսակցական ընտրադարձներում դեմ էր ընտրախախտումներին, կարեւորը ձայներ հավաքելն էր, թեւ միտք կրկնում էր ավստոստոյ. «Եւ՛ Պերսամ Ահարոնյան, ընտրվելու համար կախալ եմ «կաթոճի Անդրոյի» (մեր մարտական համեստ ընկերներից մեկը) փոխել»: Հայրենասեր էր բառի խորագրային իմաստով, ռուսասեր՝ հայրենադաստատության նկատմամբ, սովետասեր՝ ֆաղափական նորասակահարմարությամբ: Սակայն զաղափարաբանությամբ ու կենցաղով՝ դեմ էր կոմունիստականին: Խ. Հայաստան կասարած հերթական այցից վերադարձին մտերմներից մեկ եղջանակում հայտարարեց. «Ձայնողված վարչակարգ է»:

Պաշտոն էր ազգային ղեկավարությունը: Ասում էր՝ «Պիտի գրեմ հայ ժողովուրդի վերջին 100 տարիներու դասնութիւնը, առանց foot note-երու (տողասակի ծանոթագրություն), ոչ թէ դասնութիւնս կան, այլ «Շաբաթի» (արաբերեն՝ ժողովրդային) ձեւով, կարեւորությամբ դիտարկողանամ Առաջին Հանրապետութեան դասնութեան՝ որպէս ազգային ղեկավարութեան հիմնում: Ով ինչ կըրտ, թող ըստ: Չէ՛ որ մեմ այլ ռամկավարներս, մաս կազմած եմ առաջին կառավարութեան եւ հիմնադիրներէն եմ անոր»:

Վերջին անգամ երեւան այցելությունից վերադարձավ խիստ վատառողջ, ակտիվացմանը հետեւանքներից չաղափրկված: Լիբանանյան դատարանի դատարանը անգործունեությունը մեծ թռիչքների սովոր այդ մեծ մարդուն մղել էր դեպի խմբիչը, ուսկին: Գոհ էր միայն, որ Սփյուռմահայության կոմիտեի ղեկավարությունը օգտակար էր եղել լիբանանահայությանը մեծամասնակ օգնություն փութացնելու համար Մոսկվային համոզելու գործում: Մեկ էլ՝ որ երեւանում գաղտնորեն հանդիպել էր Վազգեն Մանուկյանին եւ ընկերներին: «Մեր ազգային երազները իրականացնելու ասակ երիտասարդութիւն ունիմ հոն», ասում էր անսրող հղաբանությամբ:

Ավանդ, չեստավ մեր 3-րդ Հանրապետության ծնունդը, առաջին փայլը իր Մեծ երազի, մեր երազի:

Պավաճանների, հերոսների եւ ամբողջի հարստացման դեմ դայֆարի մասին

ՍԱՐԻԵՏԱ ԽԱՉԱՏՐՅԱՆ

Մինչ մեր լրագրողներն ու օրենսդրական ուժերը զբաղված են նախկին ու ներկա լրագրողներ Ռուբեն Հակոբյանի եւ Վահե Մակարյանի շուրջ ծագած սկանդալով՝ իրիհինչ դայֆարի դատ, Բաբվում երկու հայկական ազգանունով սրոյական ձեռքի ստեղծած այսպես կոչված «խաղաղության լիաճորդը» մեր բարձունքներ է նվաճել ու եւ անգամ իր ցանցն է զգել մի սասնիմանայ արցախուհու՝ Լուսինե Ներսիսյանին, որը հարցազրույց է սվել վահան մարտիրոսյան կոչված շեղվածին ու «...ին.ազ.ին» եւ խոսել Արցախի հարցի խաղաղ ճանադարհով լուծման անհրաժեշտության մասին: Բայց այդ՝ սկայրով արված հարցազրույցում կան ձեւակերտումներ, որոնք, մեղմ ասած, այդ փոքրիկ աղջկա մտածողությանը համարժեք չեն (նա իր ֆեյսբուքյան էջում ռանավորներ է գրում ու տարբեր դարձումակ մտքեր արտահայտում՝ տարբերությունն ակնհայտ է), դրանց մեջ համարյա դավաճանական շեշտադրումներ կան: Իհարկե, անվստահության մարմին-

ների խնդիրն է դարձել, թե ինչն ինչպես է եղել, սակայն ղեկ է շարժել՝ միանալու աղջկան ոչնչացնող տարիքով սկիզբների անտեմեքին ու հիշողներին: Զանի որ նա դեռ այնքան երիտասարդ է, որ դեռ կարող է սխալվել (չնայած նրա տարիքի տարիքային դատարանում կյանքը սվեցին նրա համար), ու ղեկ է նրան ոչ թե ոչնչացնել, այլ դարձի բերել, ի տարբերություն Բաբվում գտնվող երկու «խաղաղ» դավաճանների, որոնց անունները դարձապես ղեկ է մոռանալ: Ավելի ցաս ինձ հետաքրքրում է, թե ինչով են զբաղվում մեր Արցախի եւ Հայաստանի անվստահության մարմինները՝ ֆաղափա-

Պարաբաղն «արդարացրեց» ԵԱՀԿ-ի դերը, Պերմանիան էլ՝ մեր հույսերը

ԱՆԱՐԻՏ ՀՈՎԱՏԵԹՅԱՆ

Պերմանիա «Ազգ»-ի նախորդ համարում խոստացել էինք ամփոփ անդրադարձնալ Համբուրգում դեկտեմբերի 8-9 ԵԱՀԿ արտոնախարարների 23-րդ հանդիպման արդյունքներին: Եթե դարաբաղյան հարցն առիթ էր ընձեռնել, որ Հայաստանը դրան իրազեկ դառնա շեղում աշխատող թղթակիցների մեկնաբանությամբ նաեւ, իսկ դրա ավարտից հետո արտահայտվեցին նաեւ հայրենի ֆաղափազեներ, այդուհանդերձ, մերող եղեք, համարձակվեցինք գրել այն, ինչ մեզ մտածողությունը հասկալու գերմանացի մեր գործընկերների աշխատանքին հետեւելով: Հրաժեշտի համաժողով. գերմանական մամուլն այսպես անվանեց համբուրգյան խորհրդաժողովը: Նախագահությունը Ավարտիան հանձնելուց բացի այն Ծթայնմայերի համար էլ հրաժեշտի բեմ էր փեքվարին ամենայն հավանականությամբ նրան կսեսնենք Պերմանիայի նախագահի դատարանում, հունվարից Ջոն Զերին ղեկավարող աթոռին հրաժեշտ կես, 2017-ին Ֆրանսիայում ընտրություններ են հրաժեշտներ արդեն եղել են, Հայաստանում՝ դեռ կլինեն: Այն, որ ԱՄՆ արտոնախարար խորհրդաժողովի կեսից Փարիզ գնաց, ասեմին իրավունք սվեց եզրակացնել, թե մոսկով մեծամեծներն այս կառույցը ստորագրում են իրենց ժամանակացույցին: ԵԱՀԿ խորհրդաժողովի մասնակից երկրների հակասություններն այնքան ցաս էին, որ դրա ավարտին համատեղ ընդհանուր հայտարարություն չընդունվեց: Այն, որ համբուրգյան մայլ եղանակը նաեւ խորհրդաժողովի դատարանը նրա էր սրամարդություն ստեղծում, նկատել էր առաջին հերթին հենց Ծթայնմայերը: Այդուհանդերձ ԵԱՀԿ գործող նախագահը գտավ կառույցի արդյունավետ գոյությունը արժեւորելու ամենահարմար փաստը՝ Պարաբաղյան հակամարտության ծավալումը կանխելը: Խոսելով Պարաբաղյան հակամարտության մասին, Ծթայնմայերը

հղում անելով արդյունքային դատարանի նկատել սվեց, որ այն «մնում է վստահություն լի», իսկ անելիքների մասին էլ շեշտեց՝ վստահության ստեղծման, անվստահության, հունամիտար վիճակի բարելավման համար ղեկ է ավելին արվել: Ո՞րն է հասցեագրում իր հորդորը, դարձ չդարձալ:

ԵԱՀԿ-ում Պերմանիայի կառավարության հանձնակատար Էրլերի կարծիքն էլ լավատեսական է՝ ի հեռուկս բոլոր դժվարությունների գերմանական նախագահության տարին հաջողություն էլ գրանցեց՝ ուկրաինական ճակատում մարտական գործողությունները նվազել են, իսկ դարաբաղյան հակամարտության արտոնախարարությունը՝ այժմ «Եվրոպական բանակցություններ» են ընթանում: (Auch im Karabach-Konflikt gebe es nun substantielle Verhandlungen): Թե ինչ է նշանակում այդ վերջին նախագահությունը, մեզ համար, խոստովանենք դարձ չէ, միգուցե մեր արտոնախարարությունը դատարանի:

Հայաստանը փոփոխությունների շեմին

Մերավորարեւելեան աշխարհաշրջանը որպես ռազմական փորձադաշտ

Քրդերը թուրք-հայկական հաշտեցման գործընթացում

ՅԱԿՈՒ ՄԻՔԱՅԷԼԵԱՆ

Ազատագրումը... խղճի

Հալեղը գրաւելու եւ Օսմանեան «Հալեղի Վիլայեթը» վերականգնելու...

Գիմատերի (Ֆէյսոլ) վրայ սեղադրուած կարճ ստատիստիկայ մը ցոյց կու տայ...

Գիմատերին վրայ հայերու կողմէ շարունակուող բացակայութիւնը...

Սուրիոյ մէջ ֆրանսիական մահմետականը կը շարունակուի...

Գահիրէի մէջ Ղաթիներու եկեղեցւոյ տարածումը...

Իսրայէլի մէջ կրօնական խռովումներու մասին...

Երսողանի անասնոց կիրճի մասին...

Հալեղը ազատագրուեցաւ, միայն կողմէ ԻՊ վերագրուեց Փալմիրը...

Ահա այս բոլորը միայն ֆանի մը օրերու ընթացքին:

Նոր տարին կը մտնայ, մարդիկ նոր յոյսեր կ'ունենան...

Ե՞րբ միայն կարգաւորուի մարդկային սիրտը...

Տիեզերքի անհունութեան մէջ երկիր մոլորակը...

Անխիղճները միայն հասկնա՞ն այս դարձիկը...

ԳԵՂԱՍ ՄԿՐՏՉՅԱՆ

Գյումրի

Եթէ խորհրդային Լենինականը երբեմն կեանքի կոչուած էին...

«Այս երջանիկ կյանքը մեր...»

Ինչի՞ «մայրաքաղաք» է այսօր Գյումրին

սիսային մայրաքաղաք: Մշակութային ներուժի ու ավանդույթների առումով...

Իրականում ինչի՞ կենտրոն կարող է այսօր համարվել...

Դեկտեմբերի 11-ին, երկրաշարժի զոհերի հուշարձանին...

էին հավաքել եւ կասեմ հարյուրավոր, դուր հասկացեմ հազարավոր...

մյուս կողմում գտնվող Յոթեղեցի՝ մոմեր վառելու, մարդկանց բազմությունը...

Հյուրը այցելեց ֆաղափ ավտոկայանի թաղամասի սնակներ, եղաւ «Շիրակ կենտրոնում»...

Բոսոն: Խաղաղության ֆայլարեալ հայկական զբոսայգում

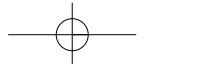
«Այս ֆառային աշխարհում եւ եռուզեռային մթնոլորտում...

Ջրոսայգու մեջտեղում գտնվող լաբիրինթոսը...

Վերանայելով Ռուանդայի ցեղասպանության գործը

Կիզալիի (Ռուանդա) ժողովուրդը 1994-ի ապրիլին...

Ֆրանսիական կողմը բացատրել է, որ իրենք գործը վերանայելու որոշում...

ՎԱՐՐԱՍ ԱԹՎԵՍՅԱԼ

Ստեփանակերտ

Ադրբեջանական մամուլում վերստին աշխուժացել է ԼՂ կարգավորման «Պոլսի մի լույս» թեման: Ընդ որում՝ ռուսական փորձագետների եւ վերլուծաբանների օգնությամբ: Պաշտոնական Մոսկվայի թիվ մեկ ֆարգիչ **Դմիտրի Կիսելյովն** արդեն հասցրել է ողջունել հայ-ադրբեջանական «երկխոսության հարթակի ստեղծումը», որին անդամակցել են Վահան Մարտիրոսյանը, Վահե Ավեսյանը եւ Սյուզան Ջաղինյանը:

Ուշագրավն այն է, որ հիշյալ անձինք հրապարակային հանդես են գալիս Ռուսաստանի մեծազորությամբ՝ համարելով, որ ԵԱՏՄ-ին Հայաստանի անդամակցությունը «սահմանափակում է նրա ինքնիշխանությունը», որ իշխանությունները «Մոսկվային են հանձնում անկախությունը եւ ինքնուրույն որոշումներ ընդունելու իրավունքը»:

Տրամաբանորեն դարձնում Կիսելյովը լուրջ է որ չդաժնանա Ադրբեջանի հետ «երկխոսություն սկսելու» նախաձեռնության հեղինակներին, քանի որ նրանք ունեն հակառուսական սրամարտություններ: Բայց փաստացի ինչու ենք հակառակը, ինչու բավական խորհային վերլուծությունների թեմա կարող է դառնալ:

Մանավանդ որ Մարտիրոսյան-Ավեսյան-Ջաղինյան եռյակը Բաբկոյն միացել է մի «հռչակագրի», որը ԼՂ

Ռուսական դեսանտ՝ Բաբկոյն

կարգավորման ադրբեջանական թեմային է, իսկ ռուս ֆաղափագետները գրեթե նույնն են ասում:

Այսպես, ՋԼՄ-ների աջակցությամբ «Պրեսսա» հիմնադրամի փորձագետ **Իգոր Դմիտրև** համարում է, որ Ռուսաստանի արտաքին ֆաղափականության հայեցակարգում ԼՂ հարցի ներառումը թույլ է տալիս հուսալ, որ դա նշանակում է այդ ուղղությամբ գործուն աշխատանքի անդամակցություն:

Նա ավելացնում է, որ Սանկտ-Պետերբուրգի եռակողմ հանդիպմանը ՌԴ նախագահ **Պուտինը** ողորդել է, որպեսզի «կարգավորման փաթեթն ընդունվի կարճ ժամկետում» մինչև տարեվերջը: Դմիտրևը մանրամասնում է. «Այդ լույսը նախատեսում է սկզբից Ադրբեջանին վերադարձնել Հայաստանի կողմից օկուպացված յոթ քաղաքներից հինգը: Հետո Ռուսաստանը հակամարտության գոտի կմտնի իր խաղաղադատաբանական շարժումներով եւ կապահովի փախսականների անվտանգ վերադարձը: Եւ միայն վերջին փուլում կհամարվի Լեռնային Ղարաբաղի կարգավիճակի հարցը: Այդ նախագծից դժգոհ լինելով՝ Սարգսյանն այն ժամանակ հրապարակային Պուտինին «ենդհակադրություն էր հայցել «Սանկտ-Պետերբուրգում լավ եղանակի համար»: Նուրբ ակնարկ էր, ըստ երեսույթին, այլ բանի համար շնորհակալություն հայցելու դասճառ չկար»:

Տվյալ դեմոստրացիան էլ կարելի է փորձագետներին իրազեկված է Սանկտ-Պետերբուրգի բանակցություններից, թե ոչ: Եական է, որ ադրբեջանական մամուլում ռուս ֆաղափագետը խոսում է, որ ԼՂ հարցում Պուտինը «հոգուս Բաբկոյն հրաժարվել է չեզոքությունից», որ Ադրբեջանի «սնտեսական հնարավորություններն ավելի մեծ են», որ ադրբեջանական «բանակը զինված է չորրորդ սերնդի սրամարտականությամբ, իսկ Հայաստանը՝ երկրորդ, լավագույն դեմոստրացիայով»:

Նման դեմոստրացիան կարելի է բացատրել նաև խոսքի տոնայնությամբ, եմպաստությամբ: Ռուսաստանն այն երկիրը է, որտեղ փորձագետները կամ ֆաղափագետներն իրենց կարող են թույլ տալ կամայական թեմային արտահայտել: Առհասարակ չկա երկիր, որի փորձագետական հանրությունը գործի թեմային ֆաղափականությանը հակառակ:

Այս նկատմամբ ավելի խնդրահարույց են Մոսկվայի Լոնոնոսովի անվան թեմական համալսարանի միջազգային ֆաղափականության ամբիոնի դոցենտ **Ալեքսեյ Ֆեդենկովի** դիտարկումները: Նրա հայացքով՝ «Հայաստանում ձեռնարկվել է լուրջ մտավորական երկի լիցիտիմացիա, որը կողմնորոշված է Ռուսաստանից հեռանալու եւ դեմոստրացիայի մարտնչությանը: Ինչպես Վրաստանի եւ Ուկրաինայի դեմոստրացիան, այդ օրերում անստեղծ է Ռուսաստանի հանդեպ հարգանքը եւ համարումը»:

Մայի դեմոստրացիան, այդ օրերում գնի հարցը դեռ առայժմ անստեղծ է: Այդ սրամարտությունները սնվում են արեւմտյան ոչ կառավարական կազմակերպություններից: Ամբողջությամբ մեջ Ռուսաստանից հիասթափվածությունը եւ մտավորականության քաղաքական արեւմտամտ սրամարտությունների աճը կարող են հանգեցնել Հայաստանի համար անցանկալի հետեւանմանի»:<http://haqqin.az/news/87333>

Ինչպես ինչպես ենք, խոսքը ոչ թե իշխանությունների, այլ Հայաստանի, հայկական թեմականության համար անցանկալի հետեւանմանի մասին է, որը ինչու է վաս թափված ստանդարտի մեջ: Ընդ որում, ռուս ֆաղափագետն այդ ամենի մասին ադրբեջանական լրատվամիջոցին դասել է որպես Հայաստան կասարած ուղեւորությունից տղապորություն: Սա արդեն բոլորովին այլ իմաստ է տալիս նրա խոսքին: Փաստորեն մա ադրբեջանցիներին ուղղորդում է, թե ինչպես աշխատեն, որ Հայաստանի համար «անցանկալի հետեւանմանի» հավանականությունը գնալով մեծանա:

Նման վերաբերմունքը, գուցե, ֆաղափական է: Բայց այդպես հետեւողականությունն էլ ինչ-որ բան անողական նշանակում է: Ինչ-Մոն է ենթադրել եւ որդեգրել սեղեկազատ-ֆարգչական համարժեք դաժնակ:

Բաբկոյն Արցախին ստանում է նոր դաստիարակ

Ու նաեւ հրաժարվում է ԵԱՏՄ Միսկի խմբից

Ադրբեջանի փոխվարչապետ **Ալի Ահմեդովը** հայտարարել է, որ «ԵԱՏՄ Միսկի խմբի գործունեության մեջ անհրաժեշտ են արմատական փոփոխություններ»: Նրա խոսքերով՝ եթե նման փոփոխություններ չեղան, ապա դա կխախտի Ադրբեջանի վստահությունը ԵԱՏՄ-ի եւ ԵԱՏՄ Միսկի խմբի հանդեպ, եւ «հարց կծագի՝ որքանով է անհրաժեշտ Բաբկոյն ներկայությունը ԵԱՏՄ կազմում, եւ հարկավոր է արդյո՞ք Միսկի խմբի հետագա գործունեությունը»: Ըստ որում, փոխվարչապետը գտնում է, որ «Հայաստանը փորձում է ձգձգել հակամարտության լուծումը, ձգձգելով դաժնակները գոյություն ունեցող ստանդարտները», եւ որ «Երեւանում լուրջ է հասկանալի, որ հակամարտությունը վաղ թե ուշ լուծվելու է միջազգային իրավունքի հիման վրա», եւ «հակառակ դեմոստրացիան Ադրբեջանը կդիմի վճռական ֆայլերի, այդ նպատակով օգտագործելով իր բոլոր հնարավորությունները»:

Ռուսաստանից հայտնի դասաբան **Սամուիլ Տարասովը** «Ռեզոնանս» գործակալության կայքում վկայակոչում է Բաբկոյն սեղեկազատական դասում արդեն վաղուց մեկնվող այն թեմային, թե «ԼՂ հակամարտության կարգավորման գործընթացում Մոսկվան միջոցորդ է, ուստի սրամարտական է, որ այսօր, երբ Հարավային Կովկասում Ռուսաստանի վասալը հրաժարվում է բանակցություններից, սերն իր վրա է վերցնում այդ գործառնությունը»: Ըստ որում, Բաբկոյն օտարակալում է առաջ մղել թուրքիային ԵԱՏՄ Միսկի խմբի համաձայնագրից մեկը դարձնելու գաղափարը, ինչը, ի դեմ, կաղ ունի Հայաստանի համաձայնության հետ, որը, հակառակ ժամանակակից դասաբանության, դա կծեղի: Բաբկոյն դա լավ գիտեն, թեւս հայտարարում են «Հայաստանի փոփոխության» մասին, մինչդեռ իրենք են կորցրել իրավիճակի վրա ազդելու բոլոր լծակները: Ավելին,

ստեղծվում է անհամար կացություն, երբ Մոսկվան դաժնակում է կասարել առաջին հերթին Վիեննայի եւ Սանկտ-Պետերբուրգի համաձայնությունները, որոնցով նախատեսվում է հակամարտության կողմերի շփման գծի վրա մտնել մեծազորական համակարգ եւ սեղաբաշխել միջազգային դիտարկումներ: Համբուրգում՝ ԵԱՏՄ անդամ երկրների արտոնաբարձարների խորհրդի 23-րդ նիստում դասական չէր ՌԴ արտոնաբարձար **Սերգեյ Լավրովի** այն հայտարարությունը, թե «ԼՂ հակամարտության վերաբերյալ Վիեննայում եւ Սանկտ-Պետերբուրգում ձեռք բերված դաժնակավորվածությունները լուրջ է անհրաժեշտ վավերական կերպով»: Այդ հանդիպումներին մասնակցել էին նաեւ ԵԱՏՄ Միսկի խմբի համաձայնագրից:

Քանի որ ամբողջում չի կասարվում, Երեւանն անստեղծ է Բաբկոյն հետ բանակցությունների վարումը, որը հենց իրադար-

ժանակ գրավյալ ադրբեջանական սարածիներին, ապա օրեր արագ կարող է հասնել դրան: Եթե համաձայնագրից կայացնեն ճիշտ եւ վերջնական վճիռ, ձեռնարկեն գոնե մինչեւ օրս ընդունված բազմաթիվ որոշումների կասարմանն ուղղված իրական ֆայլեր, ապա խնդիր կվերանա»:

Այսինքն Ադրբեջանը ստանում էր, որ ինչ-որ մեկը սկուսեղի վրա իրեն մասնակցի իր ցանկացած սցենարը, թեւս ինքն սարիներ օտարակալ աշխատել է ԵԱՏՄ Միսկի խմբի ձեռնարկում եւ բանակցել առաջարկվող փոփոխողական սարբերակների օտարը, իր կողմից առաջ չհաշտելով որեւէ գրագրի նախաձեռնություն, արձանագրում է Սամուիլ Տարասովը: Բացի դրանից, ուրիշ միջազգային խնդիրների առթիվ համաձայնագրի երկրների իրավիճակային սարածայնություններից օգտվելով ԵԱՏՄ Միսկի խումբը փլուզելու Բաբկոյն փորձերը եւս արդյունք չսկսեցին: Կարող են փոխվել ձեռնարկները, դաժնակները, մոտեցումները, բայց Երբայնը կմնա առաջվանը:

Պարզ է, որ Երեւանը ինչ-ինչ միակողմանի զիջումների չի դիմի, իսկ Բաբկոյն ստեղծված կլինի համաձայնվել բանակցային գործընթացին Ստեփանակերտի մասնակցությամբ: Միջոցորդները եւ առաջին հերթին Ռուսաստանը դասարկող են ջանքեր գործադրել հակամարտության գոտում կայունությունը դաժնակները եւ աղբյուրային դեմոստրացիան թույլ չհասնելու համար: Ի դեմ, այդ մասին խոսել է նաեւ Հայաստան-ԱՄՆ նախկին դեսպան **Ջոն Էվանսը**: Նրա կարծիքով, «Հայաստանը կարող է դաժնակները բանակցություններին Լեռնային Ղարաբաղի մասնակցությունը՝ որպես բանակցությունների սեղանի մոտ իր վերադարձի նախադրյալներ»: Ըստ երեսույթին, ուրիշ ելք այլեւս չկա:

Պ. Բ.

ԵՐԿԱՆԴ ԱԶՍՏՅԱԼ

Պետրոսյան, ԱՄՆ

Հայաստանի համար ընթացիկ տարիներում և հարևան երկրներում կարգավորվում էր իր բնական հունով: Տնտեսությունը լճացած վիճակում էր: Արտադրողը չէր նվազել, կառավարությունն էլ թեև անբողոքուն վերահսկում էր կացությունը, սակայն միեւնույն ժամանակ փորձում էր խուսափել ստեղծված թայմանների թատախանային վիճակից: Իշխանական դասը վստահ էր, որ փողոցային ընդդիմությունը ջախջախված է կամ մասնավոր՝ չներկայացնելու ոչ մի լուրջ սպառնալիք:

Բայց հենց երկու իրադարձություններ ցնցեցին կառավարությանը և ժողովրդին: Արդյունաբերությանը Արթուրյանի դեմ, որը որոշ ռազմավարական կորուստների դեմ դարձավ, և «Սասնա ծռերի» զինված աղետաբերությունը, որը հուսահատության ակնհայտ արտահայտություն էր, եթե ոչ այլ բան:

Նախագահը խոստովանեց, որ որոշ բաներ ղեկ է փոխվել, և որ այլևս

ուրախ: ՀԱՊԿ-ի անդամ մյուս երկրների կողմից ոչ մի բողոք, կամ արձագանք չգրանցվեց: Միայն Հայաստանի խորհրդարանի փոխխոսնակ Եղվարդ Շարմազանովն էր, որ բարձրաձայն հիշեցրեց Լուկաշենկոյին, որ հակասում էր ինքն իրեն և վիրավորում Հայաստանին:

Հայաստանը վերջերս դայմանագիր ստորագրեց Ռուսաստանի հետ՝ երկու երկրների զինուժերը միավորելու վերաբերյալ: Շատերը հավասացան են, որ սա երկարաժամկետ է: Կամ հայկական բանակը կկորցնի իր անկախությունը, ինքնուրույն գործելու հնարավորությունը, կամ էլ Ռուսաստանը, հակամարտության սրման դեմքում, ստիպված կլինի ներգրավվել:

Հայաստանի ցամաքային գլխավոր ուղին է և նրա կենսական աղավելը արտաքին աշխարհի հետ հարողակցվելու՝ անցնում է Սեւ ծովով և Ռուսաստանով: Ներկայիս հարյուրավոր բեռնատար մեքենաներ կաթվածահար վիճակում են հայտնված Հայաստանի և Վրաստանի միջև ընկած սահմանագծում: Մեր բարեկամ Վրաստանը ձեռք գցել է խոչընդոտելու համար Հայաստանի արտաքին առևտրի խղճուկ ծավալները: Հայաստանի նախկին

սակցություն, թեև փչ բան էր հայտնի նրա զինվորական հարցերի փորձառության մասին: Պարզվում է, որ Արթուրյանի հետ ընդհարման ժամանակ ռազմավարական կորուստները հետևանք էին ոչ թե բանակի մարտունակության և խիզախության, այլ մասնավորապես բաժանմունքի թերացումներին: Բաժանմունքին հասկացված բյուջեն լցել էր զինվորական վերնախապի գրողները, փոխանակ վեցստանդարտ սամբուկի, սամբուկային վառելիքի և զինամթերքի ու դաստիարակման նորագույն համակարգերի ձեռք բերմանը: Ենթադրվում է, որ Օհանյանի փոխարինումը նաեւ կացությունը ցկեցրելու նպատակ է հետադարձում:

Մյուս կարեւոր փոփոխությունը Կարեն Կարամյանի նշանակումն է վարչապետի դասում: Նա չափազանց եկամտաբեր դասումը Մոսկվայի Քաղաքացիական պառլամենտի անդամ էր, որից, որդեգրելով սամբուկի Հայաստանի կառավարության ղեկավարի դասումը: Նա հարուստ է և աս մեծ միջակառուցվածք ունի բիզնես աշխարհի ներկայացուցիչների հետ: Նա նաեւ հսկայական արտադրող էր, երանում էր չափազանց գործնական ժողովուրդ էր, այսինքն՝ հմուտ

Մինչ վարչապետը դրական ուղղությամբ արժեքներ էր ավելացնում և ստեղծել, ինչպես Հանրապետական կուսակցությունը փորձում էր ամրապնդել իր դիրքերը և հարատև իշխել Հայաստանում:

Վերջերս Հանրապետական կուսակցությունը զուտ արեց իր արեկան համագործակցությունը, որը մեզ հիշեցրեց խորհրդային ժամանակների համագործակցությունը, որից էլ ֆինանսավորվում էր արտադրությունը, ոչ էլ անկախ մեթոդի արտադրություն: Համագործակցող սուր ֆինանսական արժանազան իր ուժի և բովանդակության համար, որոնցից ոչ մեկը լավ բան չէր գուցա կարողանալ վերաբերյալ: Իր ելույթում նախագահ Սերժ Սարգսյանը խոստովանեց, որ Հայաստանի բնակչության մեկ երրորդը աղքատ է և աղքատության ժամանակ էլ ցածր վիճակում: Ավելի քան մեկ միլիոն մարդ թողնում էր երկիրը: Նման իրավիճակներում ինչպե՞ս էր կարողանալ կուսակցություն փոխանակ ամրապնդելու իր դիրքերը, դարձավոր էր հրաժարական տալ:

Նախագահը մեզ, որ կուսակցությունը ներգնչվում է Քարեգին Նոյեմբերի փոփոխությունից: Նոյեմբերի անկախ կուսակցության դեմ է, որ Հայաստանի Սյունիքի հարավային շրջանը ազատագրեց և իր կյանքի վերջին տարիներին ցեղակրոն ազգայնամոլական փոփոխությունները սկսեց դավաճել հիմնված ազգայնական գաղափարախոսության վրա, որն այսօրվա գլոբալ հասարակության հետ անհամատեղելի հասկացություն է: Համագործակցության մեկ այլ բնորոշ կետը 7 հազար ֆաղափափների մի օրից մյուսը անդամակցելն էր Հանրապետական կուսակցությանը, մի հանգամանք, որ դարձյալ հիշեցնում էր խորհրդային ժամանակաշրջանը: Անդամակցողներն այդ ֆայլին են դրնում սոսկ չկորցնելու համար իրենց աշխատանքը: Դա անկախ կուսակցության արժեքի համարումն է նախքան խորհրդարանական ընտրությունները, որոնք կայանալու են հաջորդ տարվա մայիսին:

Նախագահը բացառել է իր մասնակցությունը երկրի ֆաղափական կյանքում իր դասակարգության ժամկետի ավարտից հետո, բայց բոլոր նախաձեռնումները ցույց են տալիս, որ Հայաստանում կրկնվելու է Ռուսաստանում Վլադիմիր Պուտինի և Դմիտրի Մեդվեդևի միջև կայացած խաղը: Ի դեպ, նոր սահմանադրությունը, որ առաջ ֆազվեց վերջին համարվելի ժամանակ, նախատեսում է ավելի մեծ լիազորություններով օժտել վարչապետին, նախագահին թողնելով արտոդակարգային դասակարգության դերը: Սահմանադրությունը նաեւ թույլատրում է խորհրդարանական ընտրություններին մասնակցել միայն կուսակցական թեկնածուների համամասնական ցուցակներով, և այժմ, երբ Հանրապետական կուսակցությունը զբաղեցնում է մասնակալորեն առաջավոր դիրք ֆաղափական արեւայում, ոչ մի ուրիշ կուսակցություն չի հավակնի մարտահրավերները նրան: Այդ դարազայում օրենքը թույլ կտա Սերժ Սարգսյանին դարձյալ ընդգրկվել իր կուսակցության թեկնածուների ցուցակներում:

Բայց նման իրադրությունը չի կարող արտոդակարգություն ունենալ: Այս տարվա ընթացքում տեղի ունեցած ցնցումները լուրջ և ուժեղ զարթոնք են առաջացրել, ինչը հուշում է, որ հաջորդ ցնցումը կարող է կործանարար լինել:

Այնպես մի անգամ էս հայտարարել է, որ Հայաստանը երեւում է, արտադրող մոլեգնում է, և որ ազգերի բանակը ղեկ է ստանալ, որդեգրել խաղաղ միջոցներով «գրավենք մեր տարածքները»: Սա մարտահրավեր է ուղղված համայն հայության, և ներկա բարեփոխումները հիմնալի առիթ են, որ Այլեւի երազանքները հոգս ցնդեն, և կարելի լինի Հայաստանը հետ բերել անդունդի եզրից, կարգի բերել ներքին տնտեսությունը և դրանով իսկ առավել մեծ հնարավորություններ ստեղծել նորանոր դասակարգներ ձեռք բերելու:

Թարգմ. Ն. ԾՈՒՆԿՅԱՆԸ
The Armenian Mirror-Spectator

Հայաստանը փոփոխությունների շեմին

հնարավոր չէր հանդուրժել մինչ այժմ սովորական ուժ ստացած բիզնես հասկացության հետագա զոյությունը: Փոփոխության նշաններից մեկը վարչապետ Յուրի Արախանյանի հրաժարականն էր և նրա փոխարեն Կարեն Կարամյանի նշանակումը: Մի ֆանի այլ նախարարներ ևս փոխարինվեցին: Այս փոփոխությունները ժամանակավոր հանգստություն բերեցին ֆաղափական ակտիվությանը: Բայց արտասահմանյան որոշ բանավիճակներ ևս փոփոխությունների իսկական կողմնակիցներ շարունակեցին իրենց գործունեությունները և բողոքները մայրաքաղաքում լարվածություն ստեղծելու մտադրությամբ:

Երկու գործուն է նպաստում այս հուսահատական վիճակին: Մեկը արտաքին մեքենայություններն են և Հայաստանի ռազմավարական աննախանձելի դիրքը: Մյուսը՝ ներքին լճացումը: Եթե Հայաստանը ի վիճակի չէ վերահսկելու արտաքին ուժերին, որոնք վճռում են նրա վիճակը, ապա ներքին գործունեությունը կառավարելի է և հնարավորություն ընձեռում են բարելավելու բնակչության կենսամակարդակը և աղաքայի հանդեպ հույս ներշնչելու նրան:

Հայաստանը արտադրված է թեմաներով և բարեկամներով, որոնք միայն իրենց ցանկերն են հետադարձում: Երկու ժամանակ է ինչ խոսակցություններ են հնչում կառուցելու սրամտորսային ցանցեր Հայաստանի և Իրանի միջև, բայց առևտրաբաժանությունը երկու երկրների միջև դեռևս մնում է նվազագույն մակարդակին: Հույսեր էին փայտալվում, որ Հայաստանը կդառնա կապող օղակ Արաբից ծոցի և Սեւ ծովի միջև, բայց համաձայնություններ ստորագրվեցին Ռուսաստանի, Իրանի և Արթուրյանի միջև՝ դուրս թողնելով Հայաստանին:

Աճան սկզբներին Հայաստանում կայացավ Հավաքական անվտանգության թայմանագրի կազմակերպության տարեկան հավաքը, որին հիվանդ ձեռնակով չմասնակցեց Ղազախստանի նախագահ Նուրսուլթան Նազարբաևը, չնայած նա երբեք բաց չէր թողել Բաքու այցելելու և ոչ մի հնարավորություն: Մյուս դասակարգը, որն այժմ նախագահում է կազմակերպությունը, Բելառուսն է, որի ինֆինիտյան նախագահ Ալեքսանդր Լուկաշենկոն թեև մասնակցեց հավաքին և ստորագրեց դարաբաղյան խնդրի լուծման վերաբերյալ համատեղ ֆաղափական որոշումը, սակայն հոկտեմբերի 14-ին Բաքու այցելելով ստորագրեց ոչ միայն մի քանի եկամտաբեր համաձայնագրեր Արթուրյանի հետ, այլև արեց մի հայտարարություն՝ Ղառաբաղի վերաբերյալ, որը հակասում է ՀԱՊԿ-ի ընդունած հայտարարությանը:

դասակարգության նախարար Սեյրան Օհանյանը ենթադրվում էր, որ բարձր դասակարգում կզբաղեցնի ՀԱՊԿ-ում, սակայն մինչ օրս նրա նշանակումը տեղի չի ունենում, հավանաբար այդ կառույցի արթնացման մյուս անդամների ջանքերի դասառնով: Իսկ Մոսկվայի հարցին դասառն ու արտոդակարգություն չի դարձնում՝ հույս ունենալով, որ կկարողանա Բաքվին գայթակղել միանալու այդ կառույցին: Մարտավարական տեսակետից Արթուրյանին ձեռնու է չեզոք դիրք գրավել և օգտվել ինչպես Ռուսաստանի, այնպես էլ Արեւմուտքի «բարիներից» միաժամանակ:

ՀԱՊԿ-ին Արթուրյանի անդամակցելը, ինչ խոսք, ուժեղացնելու է դիրքերը կառույցի մյուս անդամակարգային անդամների: Ավելին, խթանելու է առևտրի արտադրությունը Թուրքիայի հետ, որից ներդրված են Արթուրյանի նախարարների մի զգալի մասը: Դա էլ իր հերթին զգալիորեն մեծացնելու է Թուրքիայի ազդեցությունը տարածաշրջանում, որովհետև Վրաստանը թույլատրել է Անկարային ներդրումներ կատարել Աջարիայում, մուսուլման այդ նահանգը (որը դեռի Սեւ ծով Հայաստանի առևտրային ճանապարհին է գտնվում) անբողոքաբեր թուրքացնելու ասիականի: Աջարիայի թուրքացման գործընթացին նպաստում է բնակչության մի մասի մահմեդական լինելը: Այդ գործընթացին խոչընդոտողը, որքան էլ սարսիղանակ լինի, ոչ թե Վրաստանի իշխանությունն է, այլ Վրաց եկեղեցին:

Վերադառնալով հայաստանյան ներքին հարցերին, աչի ընկնող փոփոխություն էր Վիզեն Սարգսյանի նշանակումը դասակարգության նախարարի դասում: Որդեգրում էր նախագահի աշխատակազմի ղեկավարի նա հանդես էր բերել արդի դասակարգության ընթացիկության լիարժեք գի-

վարչական գործիչ, ով կառավարական աղաքայի արեւում կրճատումներ կատարելով օղակակցում է այդ կառույցի աշխատանքները՝ վախ ստեղծելով կառավարության որոշ աշխատողների արտադրում: Հայաստանի ներկա թվառա թայմաններում խիզախություն և ինֆլուենտ սահունություն է հարկավոր նման դասում զբաղեցնելու համար: Նա վճռել է հավասարաչափ կիրառել օրենքը, թայմարել կոռուպցիայի դեմ և նպաստել միջին և փոքր բիզնեսի կայացմանը երկրում: Այս բնագավառի ձախողումը մինչ օրս հետևանք է եղել հարկային օրենքների անագրիվ ցանցազրծմանը և անհասների կամային գործունեության, ինչը ցանկաբար էր եղել կառավարության որոշ բարձրաստիճան ներկայացուցիչների համար:

Նոր վարչապետը չափազանց վստահավոր տարած է մուս գործել՝ դասակարգելով կառավարության անդամներից հազվեթյակները ներկայացնել իրենց անօրինական եկամուտների վերաբերյալ: Սա կարող է համբերության բաժակը լցնել: Կամ նրան կհեռացնեն իր դասումից, կամ էլ կառավարական դասումնայնները կզգաստանան և կհամակերպվեն իրավիճակին՝ ի ցահ հասարակության, ինչպես այն տեղի ունեցավ հարեւան Վրաստանում:

Ամենաեռանդուն ֆինանսներն անգամ Ստեփանակերտում ծնված այդ սնտեսագետին է գործարարին հավասում են, որովհետև նա վստահություն է ճանապարհում: Նա ձեռքը մեկնել է սփյուռփախելին, որոնք թերահավատ են եղել մինչ օրս Հայաստանում օրինականության կիրառման հարցում: Հենց Կարամյանը կարողանա կոռուպցիայի առաջին առնել, նա կկարողանա հույսը դնել նաեւ սփյուռփախելի վրա:

ՌՈՒԲԵՆ ՀԱՅՐԱՊԵՏՅԱՆ

Մոսկվա

Սիրիայում սեղի ունեցող իրադարձություններից հետո հասկալիքներ շուտապես ստեղծվում են եկել «Ռուսական զենք» մեծապես խորագրով նյութեր, որոնց սակ հանգամանորեն մեկնաբանվում ու ցուցադրվում են երկրում ստեղծվող արդիական զինաստանները: Երբեմն դարձաբանությունից ու գերտրակից: Ռուսական բանակն իրոք թեակոխել է արդիականացման նոր փուլ, որի արդյունքները առաջին հերթին երևանում Սիրիայում:

Քաղաքականությունը՝ քաղաքականություն, դիվանագիտությունը՝ դիվանագիտություն: Սակայն ի սկզբանե է հայտնի, որ դեռևս չկան հզորությունը դայմանավորված է երկու կայուն գործ-

ծիչ ինֆրաթիմերով, մինչև 2016 թվականի հունվարի 22-ը՝ 6000-ից ավելի թռիչքի, իսկ մինչև մարտի 14-ը՝ 9000-ից ավելի: Թռիչքների վերընթաց դինամիկան ակնհայտ է:

Նույնօրինակ արդյունավետ էին նաև ռազմածովային նավաստների գործողությունները: Նոյեմբերի 7-ին Կաստիլական նավաստների նավերը արձակեցին 26 թեակոխող իրթիք, ոչնչացնելով 11 նավանակակետ, նոյեմբերի 20-ին՝ եւս 18 թեակոխող իրթիք, այս անգամ ոչնչացնելով 7 նավանակակետ: Դեկտեմբերի 8-ին նրանց Միջերկրականում միացան «Դոնի Ռոսոնով» սուզանավը, այլ իրթիքակիր նավեր:

2016 թվականի մարտի 14-ին ՌԴ ՋՈՒ Գերագույն գլխավոր հրամանատար Վլադիմիր Պուտինը հրաման արձակեց ռուսական ռազմական խմբավորման հիմնական մասը Սիրիայից դուրս բերելու մասին: Սակայն այն, ինչ մնացել է այդ երկրում, շարունակում է ամենայն աջակցել Սիրիայի կառավարական զորքերին, այդ թվում նաև Հալեպում:

Ժամանակ, համեմատելի հավանական հակառակորդի սղարագիծությունների հետ, սննդի հակառակորդին եւ ողջ լրացվությունը ուղարկել ռազմագիտական հաստատություններ ու լաբորատորիաներ եւ գործարաններ՝ նորագույն մեակունների ու զարգացումների համար: Ինչպես ՌԿԻՍ-ում Չերչիլն է ասում՝ որեւէ որ ավարտվում են ռազմական գործողությունները, հայտնվում են այդ մարդիկ: Այն վայրերում, որտեղ դեռ վերջերս որոնում էին արկերի դաշտերը ու զենքերը՝ շարունակվում էր զինվորների արյունով, գործի են անցնում հասուկ ծառայությունների ներկայացուցիչներն ու զինվորական ինժեներները: Մարտի ժամանակ վնասված ողջ սեխնիկան հաշվառված է եւ լրացվում: Առավել հետաքրքիր է ներկայացնող նմուշները ուղարկվում են լաբորատորիաներ ուսումնասիրության համար: Եվ արդեն գաղտնիացված հաստատում համարվում են այն բոլոր արդյուն-

Մերձավորարեւելեան աշխարհագրական փորձադաս

ները, որ հետեւանք են մարտի դաշտում երկու կողմերի սեխնիկաների բախումների:

Բազմաչափ Սիրիան, դառնալով քաղաքական խաղաղամասերի օբյեկտ, վերածվել է նախ խոտորագույն ռազմական փորձադասի բազմաթիվ դեռությունների համար: Ինչպես առհասարակ զինվորական փորձագետներն են ասում, զուցե ցիլիկ է հնչում, իդեալական սարքերակն այն է, երբ զինաստանը փորձարկվում է օսար երկրում եւ օսարի միջոցով, այսինքն, երբ զենքն ստուգվում է, անմիջապես բախման մեջ չմտնելով ենթադրյալ հակառակորդի հետ: Մերձավորարեւելյան աշխարհագրական այս իմաստով առաջատար ամերիկացիներն են, հետո եվրոպացիները, որոնց էլ հետագայում միացավ Ռուսաստանը: Ընդ որում, քիչ չեն փաստերը, երբ արեւմտյան դեռությունները փորձարկվում «գործարք» են կնքել նույնիսկ իսլամիստների հետ:

Երբ թուրքերը խփեցին ռուսական ինֆրաթիմը, ռուսները Սիրիա սեղափոխեցին -400 զենիթաիրթիքային համալիրները: Եվ Ռուսաստանի ՊՆ ներկայացուցիչը հարկ համարեց զուգացնել, որ իրթիքների գործողության ցզանակը կարող է «անակնկալ» լինել չճանաչված որեւէ թռչող օբյեկտների համար: Այսինքն, գործողության մեջ են մտնում միանգամայն նոր որակի իրթիքներ՝ դասրաս փորձարկման:

Ռուսական լրատվամիջոցներում այսօր արդեն ձայներ են հնչում, թե Սիրիայի սարածային ամբողջականությունը այս կամ այն ձևով վերականգնելուց հետո Ասադը կամ նրա հետնորդները կարողանան ռուսամտե քաղաքականությունը: Միանգամայն վստահություն չկա: Չստացվի այնպես, որ ռուսներին մնա միայն ռազմական փորձադասի իրենցությունը:

Ձեռնարկ են Հայաստանի ռուսական նորագույն զինաստանների կատարելագործումները: Անուշտ, քանզի մեր հայոց բանակը հազեցած է գերազանցաբար ռուսական զենքով:

նով՝ էկոնոմիկա եւ զինված ուժեր: Եվ եթե Ռուսաստանն առաջին չի կարող աչի ընկնել սնեսական հաջողություններով, ապա ակնհայտ է սկայական առաջընթացը ռազմական աստարեզում:

Բնականաբար, մի բան է, երբ ծանոթանում են Սիրիայում ռուսական ռազմաստանական ուժերի առանձին գործողությունների վերաբերյալ հաղորդագրություններին: Եվ բոլորովին այլ է մաստաբային դասկերը, երբ ներկայացվում է ամփոփ վիճակագրություն: Բերենք նման մի ամփոփագիր՝ վերցված ռուսական մամուլից:

Ռուսաստանի ռազմաստանական ուժերը Սիրիայի սարածում առաջին ավիահարվածները հասցրին 2015 թվականի սեպտեմբերի 30-ին եւ մեկ շաբաթվա ընթացքում ոչնչացրին իսլամիստների 112 օբյեկտ: Սեպտեմբերի 30-ից մինչև հոկտեմբերի 16-ը ռուսական ավիախումբը իրականացրեց 669 ռազմական թռիչք, այդ թվում նաև 115 գիծային, եւ շարքից հանեց սաղարկիչների 456 օբյեկտ: Մինչև հոկտեմբերի 22-ը թռիչքների քանակը հասավ 1391-ի, ոչնչացված օբյեկտների՝ 819: Մինչև հոկտեմբերի 30-ը, համադասախմբաբար, 1391 եւ 1623, մինչև նոյեմբերի 3-ը՝ 1631 եւ 2084, մինչև նոյեմբերի 17-ը՝ 2289 եւ 4111, մինչև դեկտեմբերի 25-ը՝ 5240, այդ թվում 145 թռիչք սրատեղական իրթիքակիր ու հեռահար ռմբակո-

րիայի կառավարական զորքերին, այդ թվում նաև Հալեպում:

Անուշտ Սիրիայում նման խոտորածավալ ռազմական միջամտության գլխավոր նդասակն է կրկին վերածվել համաշխարհային ազդեցիկ գերտրության: Սակայն կոնկրետ Մերձավոր Արեւելու ծավալված ռազմական մաստաբային գործողություններում կա մի դարձագա, որի շուրջ առավելադաս արտահայտվում են զինվորականները՝ իրենց բնորոշ ուղղամտությամբ: Այս սարվա հոկտեմբերի սկզբին ՌԴ դաստանության նախարար Սերգեյ Շոյգուն դասմեց այն գործնական օգտավետության մասին, որ ստանում են ռուսական զորքերը սիրիական կոնֆլիկտի դայմաններում: Նա բառացիորեն հայտարարեց հետեյալը. «Սղառագիտության հայրենական արտարության ժամանակակից շատ նմուշներ փորձարկվեցին անադասային սեղանի բարդ դայմաններում եւ ընդհանուր առմամբ ցուցադրեցին իրենց հուսալիությունն ու արդյունավետությունը»:

Ինքնին հասկանալի է, որ «անադաս» այստեղ երկրորդական գործն է. Կալմիկիայում էլ կարելի է նման փորձադաս գտնել: Կամ, արդյո՞ք այդչափ կարեւոր է, թե ինչ կլիմայական դայմաններում է հանգրվանում Կաստից ծովից արձակված իրթիքը: Անհամեմատ կարեւոր է զինաստանը փորձարկել-ստուգել իսկական մարական գործողությունների

Ղարաբաղն «արդարացրեց» ԵԱՀԿ-ի դերը, Գերմանիան էլ՝ մեր հույսերը

1 ԳԴՀ արտոբնախարար, ԵԱՀԿ գործող նախագահ Ֆրանկ Վայսեր Շթայնմայերը դեկտեմբերի 8-ի ու շեկոյան գերմանական հեռուստատեսության առաջին ավիին սված հարցազրույցում ակնարկելով, թե լրագրողների համար հեոս է քննադատել, նորից «արդարացրեց» ԵԱՀԿ-ի դերը՝ հասկալիքս Ղարաբաղյան հակամարտության՝ արդիին բռնկված դաստրագի օրինակով: «Շնորհիվ ԵԱՀԿ-ի, այդ հակամարտությունը համեմատաբար արագ վերահսկվեց»: Արտոբնախարարի դասախմբի մի դրվագ էլ մեր ուշադրությունը գրավեց՝ նա սկսեց բացատրել, թե որեւէ մեկը ճգրիս չգիտի էլ ինչ է Լեռնային Ղարաբաղը, սկսեց բացատրել՝ վիճարկվող սարած է Հայաստանի եւ Ադրբեյջանի մեջ...եւ արդիին 200 գոհ արձանագրվեց այնտեղ բռնկված դաստրագում, շնորհիվ ԵԱՀԿ-ի այդ հակամարտությունը համեմատաբար արագ զտվեց»:

Նրան իհարկե նույն դասին, ոչ էլ հետո հարց չսրվեց, թե արդից հայկական կողմը դեռ սղատում է վերահսկման մեխանիզմներ սեղադրելու՝ գերմանական խոստման կատարմանը: ՌԴն է խոստումը կատարելու հետաձգման դասձառը, իրագր չդարձավ նաեւ արտոբնախարար Նալբանդյանի՝ մեր լրագրողներին սված հարցազրույցից:

Շթայնմայերը կորած չի համարում Գերմանիայի նախագահած սարին՝ Ղարաբաղում արդիյան դաստրագի լայնածավալ դառնալը կանխելը Գերմանիայի դիվանագիտական հաջողություն ներկայացնելով:

Անդրադառնում է սառեցված մեկ ուրիշ հակամարտության՝ Մերձդնեսրյանի դարագայում էլ ԵԱՀԿ փոքր հաջողություն է գրանցել՝ սարիներ անց բանակցող կողմերը վերսկսել են խոսել: Սա էլ ընդգծում է Շթայնմայերը:

ԱՄՆ-ի եւ Ռուսաստանի, Արեւել-Արեւմուտ գիմաթափման մասին որեւէ ի խոսվում, եթե ոչ այս կառույցի ցզանակներում, շեոսում է Ֆրանկ Վայսեր Շթայնմայերը, ու փորձառու քաղաքական գործչի ասածին չենք կարող հակաձառություն ներկայացնել: Ուկրաինայի թեման գերմանական նախագահությունը փոխանցեց ԵԱՀԿ 2017-ին նախագահող Ավստրիային, բայց այն մնալու է ԳԴՀ ուշադրության առանցքում, ինչպես Ռուսաստանի հետ առնչվող յուրաքանչյուր հարց, այդ թվում նաեւ՝ Սիրիայի աղաքան:

Ռուսաստանի հետ առնչվող հարց է նաեւ Ղարաբաղյան հակամարտությունը: Հունիսին հենց դա ընդգծեց կանցլեր Մերկելը Իլիան Ալիեւի հետ հանդիման առիթով մամուլ ատուլիսին: Նա էլ դեմի դժկամ արտահայտությամբ ունկնդրեց Ալիեւի ռազմաուչ հոտորաբանությունը, բայց ուղղումներ չարեց, թե արդիին ո՞վ էր դաստրագը հարկադրում: Շթայնմայերն էլ ասաց՝ գիտի, բայց անում չի սա: Մարդու իրավունքները ոտնահարող Ադրբեյջանի մասին գերմանական մամուլն էլ ինչքան գիտի, լրագրողները գերմանացի դասոնյաներին զգոն են դասում, նրանք էլ այսպես են Ադրբեյջանի հանդեպ իրենց դժգոհությունն ընդգծում՝ նախադասությունն այնտեղ են կառուցում, որ մեկի համար սղառնալի լինի, բայց մյուսները՝ հրադարակը դա չիմանա: Ու Հայաստանում Շթայնմայերի շեոսն այնպես ենք ներկայացնում, ասես մեզ համար էլ դիվանագիտական հաջողություն է: Չասենք քիչ ենք դասանջում, այլ այսպես ձեակերթենք՝ մեր սեղականի սահմաններն ենք մեղացրել, ասում են՝ հաստատում - համակերթվում ենք: Այնինչ գերմանական լրագրությունը մեզ սովորեցնում է՝ դասոնյաներից շատ դասանջել, միգուցե ճիշտ կլինի, որ Համբուրգից հետո Հայաստանի արտաքին գործերի նախարարությունն ատուլիսի հրավիրե Հայաստանում, Երեւանում հայտնի բոլոր լրատվամիջոցներին, դասախմբներ նրանց մտահոգող հարցերին: Սա արդարացված կլինեւ անվանգութային երաւիմներից զրկված, երկրի դաստալանությանը մվիրյալ լրագրողների, հետեաբար՝ այն համրության համար, որ բարեբախտաբար «փոխգիշումներ» բառը չի ընկալում, երկու դեռության, բայց մի երկրի սեր է, չի ըմբռնում՝ ամբողջ ինչպես բաժանել: ՈՒ սահման է գոնում համոզված, որ մեր քարեզին իր նախորդների գունարածը՝ 5+2-ը դեռ գումարման նւան է դասարդում՝ որդես անվանգութային միակ երաւիսի:

3. Գ.- «Հողի համար դաստրագը դիտի անեք», առաջին անգամ Ղարաբաղի մասին այս հարցն ինձ ուղղեց գերմանացի թժիկս: Հետո էլ լսեցի: Գերմանացիներից շատերին դեռ երկար դիտի բացատրեմ: Համոզված եմ՝ 80-ականների զենքի մասին անկեղծ դասմեղով դա անհնար է: Ինչպես նաեւ Նոյեմբերյանի սահմանադաս գյուղերից մեկից օրերս խանություն ինձ հանդիման հայ ընտանիքի անկեղծ խոստվանությամբ, թե՛ այստեղ երգանիկ են. գերմանական իրաւանություններին հանձնվելիս երեկ ուրիշ սոտ են դասմեղ, իսկ ինձ ասացին՝ հոգնել են վառողի հոտից, ուրախ են, որ իրենց հետ հայ ուրիշ ընտանիքներ էլ կան, Հայաստանի լուրերին չեն հետեւում, գերմաներեն են սովորում, որ մնան: Շնորհյան տների առիթով ինձ ծանոթ գերմանացիներին որոշեցի գիրք մվիրել՝ Ղարաբաղի հարցի մասին: Ղարաբաղը՝ գերմաներեն մնան գիրք կա: Ոչ 80-ականներից առաջ է եղել, ոչ էլ դրանից հետո: հաղադրության զենք ստեղծենք՝ գրով:

Ամերիկյան լրատվամիջոցները, Սոփիսակ սան և ԿՅՎ-ի դաշնական անձանց կարծիքները կրկնելով՝ բացեիքաց մեղադրում են Ռուսաստանին, թե նա կոսրել է դեմոկրատիայի սերվերները, գողացել թեկնածուներից մեկի նախընտրական շարքի ղեկավարի էլեկտրոնային նամակագրությունը և դրանով իսկ ազդել է նախագահական ընտրությունների ելքի վրա: Թեև Ռուսաստանի միջամտության համոզիչ ապացույցներ չեն ներկայացվել, սակայն չարժեք գարնանալ Մոսկվայի գործողություններից: Լրեստությունը սովորական, իսկ դեմոկրատիայի նամակագրության կոսրանքի դաշնության մեջ մեղավորը հենց իրենք են, քանի որ անգործություն են դրսևորել չղաժժողանված կառույցի խոսքով: Այս ուղղումն է անում ԿՅՎ նախկին աշխատակից Ֆիլիպ Ջիրալդին American Conservative թերթում հրատարակած հոդվածում:

Յեղիմակը նույն է, որ Washington Post թերթի հրատարակման համաձայն, ԿՅՎ-ն եզրակացրել է, որ Ռուսաստանը նմանապես է համարվում իր թեկնածու

սեյնը գանգաբային բնաջնջման գեներալ... Ժամանակն է մի կողմ դնել այդ հարցը», ասաց նա:

Հանրապետական սենատորներ Ջոն Մակբեյնը և Լինդսի Գրեյնը մեղադրանքներ արդեն Եղափակել են Մոսկվայի հետ կապերը բարելավելու թրամփի հնարավոր նախաձեռնությունը, ինչը կարող է զգալի հետեանքներ ունենալ առաջադրում:

Ռուսաստանին հասցեագրված մեղադրանքներն ամերիկյան ՋԼՄ-ներում են, քանի որ ոչ ԿՅՎ-ն, ոչ էլ Սոփիսակ սունը չեն հրատարակել զաղսնի գեկուցագրի բովանդակությունը: Նախ և առաջ կարելու է ուշադրություն դարձնել բուն կոսրանքի և սեղեկասվության սարածման ապացույցին: Սոփիսակ սանը ուղղում են, թե հետախուզական ընկերակցությունը «մեծ չափով վստահ է», որ սերվերների կոսրումը և սեղեկասվության սարածումը ուղղորդվել են ՌԴ կառավարությունից:

Դա բավական լուրջ մեղադրանք է, բայց ներկա դրսևում անհնար է հաստատել իմանալ: Մի Եարք դաշնական անձինք իրենց ա-

կմանի Սիրիայի և Արեւելյան Եվրոպայի հարցերում: Իսկ թրամփը հանդես էր գալիս լիցիտիմիզմի օգտին, ուսի հարմար թեկնածու էր Մոսկվայի համար:

Հասուն ծառայությունների ռեսուրսների հաշվին սեփական ազգային Եահերի առաջնորդը նորմալ երեսույթ է կառավարությունների համար: Կարելուրը գաղսնիության դաշնակցումն է, սակայն նման գործունեության բացահայսման դեմքում ես չարժեք Եահ Եահ: Բոլոր խոսքեր երկրներ այս կամ այն չափով կասարում են այդպիսի աշխատանք: ԿՅՎ-ն ողջ աշխարհում իր լրատվական ակտիվներն օգտագործում է Վաշինգտոնի դիսանի ֆաղափական գործիչների և կուսակցությունների դաշնություններն առաջ մղելու համար: Ջիրալդին ընդգծում է, որ Օբաման հավանություն է սվել, օրինակ, ԱՄՆ-ում Մերկելի դրական կերպարի սեղծմանը, ում ֆաղափականությանն օժանդակում է ինքը:

Երբ գաղսնի գործողություններում օգտագործվում են ՋԼՄ-ներ, դրանք հաճախ սարածում են կեղծված հաղորդումներ, որոնք

The Strategist.

Թրամփի պատճառած ԵՄ պառակտումից կշահի լուր Ռուսաստանը

Ազամես Եվրոհոռեստների հաղթանակը կթուլացնի ԵՄ-ՆԱՏՕ միասնությունը

Առայժմ հասկանալի չէ, թե Եվրոմիության համար ինչ է նշանակում ԱՄՆ-ում Դոնալդ Թրամփի հաղթանակը, ում ընտրվելուց հետո Եահերը սկսեցին կանխատեսումներ անել, թե Եվրոպայում իշխանության գլուխ կանցնեն ազամես դոկտրինայի կուսակցությունները: Այդուհանդերձ մեկ բան ակնհայտ է. ԱՄՆ-ի նախագահական ընտրություններում Թրամփի հաղթանակի առթիվ ԵՄ անդամ երկրների արձագանքը ձեռնու է թերեւս միայն Ռուսաստանին, գրում է Մայքլ Սրաֆթոնը The Strategist թերթում հրատարակված իր հոդվածում:

Յեղիմակը նույն է, որ Թրամփի հաղթանակից առաջ էլ Եվրոմիությունում անում էր ազգայնական և Եվրոհոռեստական կուսակցությունների ժողովրդականությունը, քանի որ վերջիններս, ինչպես Թրամփը, ում էին սսանում հասարակ ժողովրդից կսրված ֆաղափական այն խալի մերժումից, որը չէր կարողանում լուծել սնեստության, ինչպես նաեւ ներգաղթի խնդիրները կամ կանխել ազգս սեղաԵարժի ֆաղափականության հետեանքով ազգային մԵակույթների ֆայթալում:

Այդուհանդերձ, հանրապետականների թեկնածուի հաղթանակի Ենրհիվ անեանքն առավելությունը սսացավ Ռուսաստանը, որը վերջերս Ուկրաինայում և Սիրիայում ձեռնարկած իր գործողություններով փորձում է վերակառուցել «սառը դաշտերից» հետո ձեւավորված անվստահության Եվրոասլանսյան համակառույցը: Եվ այդ ասդարեզում Մոսկվային արդեն հաջողվել է հասնել որոԵակի արդյունքների: Իսկ եթե Թրամփը իր գործողություններով կարողանա վերջ դնել ԵՄ-ՆԱՏՕ միասնությանը կամ դարգաղես թուլացնել այն, աղա Ռուսաստանի համար դա կլինի նԵանակալի ռազմավարական հաղթանակ:

ԵՄ միջազգային հարաբերությունների խորհրդում նախագործացնում են, որ «Մոսկվայի հասուն ծառայությունները» եռանդազին ֆայթեր են իրականացնում ԵՄ անդամ երկրների կառավարությունների թուլացման և աղակալումացման նղաակով: Խորհրդի կարծիքով, ներկայումս կիրառվող միջոցներից մեկը գաղսնի աղակցությունն է օսարաջալ և Եվրոհոռեստական կուսակցություններին: Ավելի վաղ ԱՄՆ Կոնգրեսը երկրի հետախուզական ծառայություններին հանձնարարել էր իրականացնել ԵՄ-ում Ռուսաստանի ներդրածության և Եվրոպական ազամես կուսակցությունների հետ նրա կաղի վերլուծություն: Դա դայմանավորված է այն հանգամանքով, որ Մոսկվան ձգում է ԵՄ դառնալու օգտագործել ՆԱՏՕ-ն ֆայթալելու, Հակահրթիռային դաշնակցության ծրագիրը Եղափակելու, ինչպես նաեւ հակառուսական սնեստական դաշնամիջոցների չեղարկմանը հասնելու նղաակով:

Ինչպես նույն է հոդվածագիրը, որոԵ փորձագեսներ արդեն սեսնում են ՌԴ նախագահ Վլադիմիր Պուտինի և ԵՄ երկրների ազամես կուսակցությունների գաղափարախոսական կաղակածության աղացույցներ և ունեն սեղեկություններ Կրեմլից այդ կուսակցությունների ֆինանսավորման վերաբերյալ: Աճկալի այն բանից՝ Թրամփի ընտրությունը կդառնա թե չի դառնա Եվրոմիության դեմ հանդես եկող ազգայնական կուսակցությունների հաղթանակների նախանԵանակ, առաջիկա ընտրություններում ԵՄ միասնականության վրա անխուսափելիորեն գործաղբվելի ձնուումից կարող է Եահել միայն Ռուսաստանը:

Աճկալի Կրեմլի աշխարհաղափական խոսավարումների անվանումից՝ հիբրիդային դաշտերով կամ սառը դաշտերով ժամանակների խորհրդային մարավարության կրկնություն, Մոսկվան բավականաչափ գործիքներ ունի Եվրոմիության և ՆԱՏՕ-ի վրա հարաձուլն ձնուումներ գործաղբելու համար: «Ռուսաստան-ԱՄՆ հարաբերությունների ջերմացման դայմաններում, երբ Վաշինգտոնը ԵՄ-ում իր դաշնակիցներից դահանցում է ավելի Եահ վճարել ՆԱՏՕ-ի բյուջեին, կարող է արգասավոր հող սեղծվել Մերձաղալիայում, Բալկաններում կամ Կովկասում, ինչպես նաեւ ԵՄ-ում ֆաղափական դրածոների միջոցով ռուսների արկածախնդրության ձեռնարկման համար», գրում է թերթը:

Թրամփի ընտրությունից առաջ էլ Եվրոմիությունը եղել է ձնԵանակ սակ: Իսկ հիմա Ռուսաստանի աղակցությամբ Բրյուսելի դեմ հանդես եկող ուԵերը կզինվեն այն բանաձեւով, որը ևս հաղթանակ բերեց Թրամփին: Այդ դաշնակալ ամբողջ Եվրոպայում ավանդական կուսակցությունները իրենց ազգական-կենսոնմանեց դիրքերից կիրառարվեն հողուս ազգայնական աղերի: Դա հետեանքով սեղի կունԵան Եվրոմիության և աղա ՆԱՏՕ-ի հետագա թուլացում ի նղաս Ռուսաստանի: Դա չի սահմանափակվի Եվրոմիության վրա դարգ ազդեղությամբ: Նոր դայմաններում ավելի դժվար կլինի դաշնակալ ԱրեւմուԵսի ընդդառնում համաձայնությունը հակառուսական դաշնամիջոցների հարցում, կթուլանա նաեւ աշխարհի Եահ մասերում ռազմավարական ազդեղություն գործելու ԱՄՆ-ի և նրա դաշնակիցների կարողությունը:

Արդյո՞ք ռուսները Թրամփին հասցրին իշխանության

Լրեստությունը կարելի է կանխել կապի միջոցների պաշտպանվածությամբ

Թրամփի ընտրությանը: Թերթի լրագրողները ընդգծել են, որ Ռուսաստանի կառավարությունը կազմակերպել էր Դեմոկրատական կուսակցության ազգային հանձնախմբի (ԴԿԱՀ) սերվերների, ինչպես նաեւ Հիլարի Քլինթոնի նախընտրական շարքի ղեկավար Ջոն Պոդեստայի փոսարկղի կոսրումը, որից հետո սեղեկությունները հասարակայնության սեփականությունն էին դարձել WikiLeaks և Guccifer 2.0 կայքերի միջոցով:

Ավելին, New York Times-ը իր հերթին հաղորդում է, որ Ռուսաստանը կոսրել է Հանրապետական կուսակցության ազգային հանձնախմբի (ԴԿԱՀ) սերվերները, բայց սսացված սեղեկությունները չեն հրատարակվել: Ըստ որում, կուսակցությունում նԵել են, թե իրենք կոսրանքի որեւէ փորձ չեն արձանագրել:

Մոսկվային ուղղված մեղադրանքները հիմնվում են ԿՅՎ-ի դաշնական գաղսնի գեկուցագրի վրա, որսեղ ներկայացված է հետախուզական ընկերակցության ընդհանուր համաձայնությունը սվալ հարցի առթիվ: «Ընդհանուր համաձայնություն» բառերի օգտագործումը ակնարկում է, որ հետեությունների հարցում առկա են սարածայնություններ, ինչպես նաեւ հիմքեր կան կարծելու, թե ընկերակցության ոչ բոլոր անդամներն են սոսրագրել գեկուցագրի վերջնական սարբերակը: Այնսեղ նաեւ ուշադրություն չի դարձվում այն հարցին, թե Ռուսաստանի միջամտությունն ազդել է արդյո՞ք փլեարկության արդյունքների վրա:

Հասուն ծառայությունների վերլուծության առթիվ Սոփիսակ սան դաշնախմբում եղավ կոսրանքների հետախուզություն անցկացնելու կոչը: Իր հերթին նորընժիռ նախագահ Թրամփը բացասաբար արձագանքեց ԿՅՎ հետեություններին: «Դրանք հենց նույն մարդիկ են, որոնք ասում էին, թե Սաղդան Հու-

նունները չնԵելու դայմանով խոսովանում են, որ Ռուսաստանի կառավարության և ցանցահենքների միջեւ ուղղակի կաղ չկա: Եթե հասուն ծառայությունները հայտարարում են, թե իրենք բավականաչափ սեղեկություններ ունեն Կրեմլի հետ ուղղակի կաղի վերաբերյալ հետեություն անելու համար, աղա նրանք դեբս է ներկայացնեն այդ վավերական կամ այլ աղացույցները:

Եթե ԿՅՎ-ն ուղում է դաշնակալներ իր հեղիմակությունը, աղա դարսավոր է հենց այդպես վարվել, թեկուզեւ նԵանակալի խմբագրումներ անելով աղբյուրները դաշնակալներին համար: Սակայն ակնհայտ է, որ նա նման սեղեկասվություն չունի: Ներկայացուցիչների դայալսի անդամ, հանրապետական **Դեկին ՆունԵսը** կարծում է, որ հասուն ծառայությունների սեղեկությունները բաղկացած են կռահումներից ու նԵարդրություններից:

Ըստ երեսույթին, հասուն ծառայությունները լուր մասնակի սեղեկություններ ունեն: Դրանց հիման վրա նրանք եզրակացրել են, որ առանց Վլադիմիր Պուտինի թույլսվության գործողությունը չէր սկսվի: ՋԼՄ-ների հաղորդումներից հետեում է, որ եղել են ՌԴ հասուն ծառայությունների հետ կաղված երկու ցանցահենքային խմբեր: Սսացված սեղեկությունները սարածվել են մի Եարք կայքերի, այդ թվում WikiLeaks-ի միջոցով:

Սսացված սեղեկությունները սարածվել են մի Եարք կայքերի, այդ թվում WikiLeaks-ի միջոցով:

ՋԼՄ-ների որոԵ ներկայացուցիչներ նաեւ ուղում էին, թե կոսրանքն ունեցել է երկու նղասակ. առաջին, վնաս հասցնել Քլինթոնի ընտրաԵակին, և երկրորդ, «խարխլել վստահությունները ԱՄՆ ընտրական համակարգի հանդեղ»:

Ֆիլիպ Ջիրալդին առավել հավանական է համարում առաջին նղասակը, քանի որ Քլինթոնն իր ամբողջ ընտրաԵակի ընթացում փնդվում էր Ռուսաստանին, հասկացնելով, որ ինքը Մոսկվայի հետ առձակասման մեջ կմանի Սիրիայի և Արեւելյան Եվրոպայի հարցերում: Իսկ թրամփը հանդես էր գալիս լիցիտիմիզմի օգտին, ուսի հարմար թեկնածու էր Մոսկվայի համար:

Հասուն ծառայությունների ռեսուրսների հաշվին սեփական ազգային Եահերի առաջնորդը նորմալ երեսույթ է կառավարությունների համար: Կարելուրը գաղսնիության դաշնակցումն է, սակայն նման գործունեության բացահայսման դեմքում ես չարժեք Եահ Եահ: Բոլոր խոսքեր երկրներ այս կամ այն չափով կասարում են այդպիսի աշխատանք: ԿՅՎ-ն ողջ աշխարհում իր լրատվական ակտիվներն օգտագործում է Վաշինգտոնի դիսանի ֆաղափական գործիչների և կուսակցությունների դաշնություններն առաջ մղելու համար: Ջիրալդին ընդգծում է, որ Օբաման հավանություն է սվել, օրինակ, ԱՄՆ-ում Մերկելի դրական կերպարի սեղծմանը, ում ֆաղափականությանն օժանդակում է ինքը:

Երբ գաղսնի գործողություններում օգտագործվում են ՋԼՄ-ներ, դրանք հաճախ սարածում են կեղծված հաղորդումներ, որոնք

ՍԱՌԱ ԳԱՍԴԱՐՅԱԼ

Նյու Յորք

Հայ-ազերական մեդիա դասերագն Թրամփի երդմնակալությունից առաջ

ԱՄՆ ընտրված նախագահ Դոնալդ Թրամփի երդմնակալության օրվան մեկ ամիս ժամանակ է մնացել: Մ. Նահանգներում Թրամփով դաշնամակալության ժամանակ, շեղված, շեղված, շեղված միջավայր է ստեղծվում: Այս վիճակը Նոստրոմի համալսարանից է առաջացրել նրա արտաքին քաղաքականության «թեմա»-ները գուցե ակողմնորոշված: Միջազգային քաղաքական միջոց, «գլոբալիզմի կոմպլեքս» մեծ շուն ու մուռ է սալիս նրա կենսագրականը, հասկանալու անկանխատեսելի իր անձի նախադասությունները, կամ գոնե դարձելու, թե ինչպիսի առաջադիմություն է ունեցել նա դրոշմով «Ամերիկացիություն» առարկայից:

Նախագահ Թրամփի հետ հարաբերություններում» հոդվածը, որ հեղինակը բավականությամբ նույն է, որ կայացած ընտրություններում հայամեն համադրվածակամներից Կասթրո չեն ընտրվել, որ հայկական համայնքը հակա-թրամփական ակտիվ գործունեություն է ծավալել նախընտրական քաղաքական, որ իրենց դերն են ունեցել Շերը, Զարգայանը, Ջորջ եւ Ամալ Զյունիները, գովաբանում է ՆԱՏՕ-ում ԱՄՆ թիվ մեկ դաշնակից Թրամփային եւ այսօր այնտեղ ընթացող «դեմոկրատիան» որոցները: Սա բնավ էլ դժնակալեզ այս անձի հակահայկական միակ առցանց անհեթեթությունը չէ:

Յաջող օրը, դեկտեմբերի 9-ին, «Յուրազիան Ռեյու» (Eurasian Review) վաճառվածում ամառափոքր տեղադրել էր հեղինակ Նիլ Ամիրայի հակահայկական «Լեռնային Ղարաբաղ: 25 տարի անց, ո՞ր են մենք ընթանում» վերնագրով հոդվածը: Ինդոնեզիացի լրագրողը նույնպես մասնակցել է Բախման Լեռնային Ղարաբաղի հակամարտությանը նվիրված միջազգային կոնֆերանսին, որից ստացած տղամարդկանց վերածվել է հետեւյալ մտածողմանը՝ «2016-ի ամբողջ Յայասանի ստորմնը դասձառ դարձավ հայ-ադրբեջանական հակամարտության աննախադեպ սրման, ինչը կարող էր վերածվել մեծ դասերագնի եւ Ադրբեջանի սարածի անբողջական վերականգնմանը, սակայն դա չարվեց, քանզի կդառնար մեծ արյունահեղու-

թյան դասձառ»: Ի թիվս այլ ազերամետ հաճությունների, նա նույն է, որ կոնֆերանսում հանդիպել է Վախե Ավեսյանին, ով հայ է եւ ելել է խոնարհվելու հուշալույզ գոհերի հուշարձանին: Իրեն մարդու իրավունքների ղազարան ներկայացնող այս հոդվածագիրը ոչ մի բան չի ցանկացել ասել Ղարաբաղում ադրբեջանական ղարաբաղի բռնադատությունից ազատ արդյունքի իրավունքի մասին:

Ադրբեջանական «Թեմա» լրատվական գործակալության ռուսական ծառայության ղեկավար Էլմիրա Թարիվերդիեան իր հոդվածում անբողջովին խեղաթյուրել է հայ հայտնի հրատարակախոս, վերլուծաբան Յարուս Սասունյանի հոդվածը «Փենս-Սարգսյան» հեռախոսազրույցի մասին, գլխավոր քաղաքական Սասունյանի հոդվածում առկա իրական փաստեր:

Վերը նշված լրագրույնս հավաստում է «Ազգ»-ի նախորդ համարում դո. Յ. Ավեսիյանի խմբագրականում արտահայտված միտք այն մասին, որ միջազգային լրատվամիջոցների հետ լուրջ եւ հետեւողական աշխատանք է մեծ սանել: Միայն կապելանցների, որ մեծ է մեր սարածաքան հրավիրել ոչ միայն միջազգային լրատվամիջոցներում աշխատող հայերին, այլև՝ օտարազգի ազդեցիկ լրագրողներին, ներառյալ ադրբեջանամետ եւ հակահայկական ֆաղափառություններ վարող՝ Իսրայելի, Պակիստանի, Պերուի, Մաեի՝ Բելառուսի ՋԼՄ-ներին: Անհրաժեշտություն կա ստեղծելու թուրքադրբեջանական հակահայկա-

կան ֆարգույնը հակազդող դեպքերում լուրջ մարմին: Մեդիա դասերագնում մենք չենք գիշում մեր հակառակորդին, ինչն իր խորում հետեւան է անասան եւ դասադասողական դիրքում եղող Յայասանի վարած արտաքին ֆաղափառության:

Երկու օր առաջ Ադրբեջանի դեպարտամենտը, որոշեցի հայ-սովի Թրամփի կողմնակիցների ուղարկության ծիրում, ստանձնել էր Վախեյանի «Թրամփ» մտաբաց հյուրանոցում հրեական «Հանուկա» տոնակատարության կից-հովանավորչությունը: Գրեական լրագրողները թրվեցին այն, ոմանք Թրամփի, ոմանք մահմեդական Ադրբեջանի դասձառով:

Իսկ ինչո՞ւ մենք, որոշեցի աշխարհի հնագույն ֆրիստոյա ազգ, չենք հովանավորում Սուրբ Ծննդյան տոնը հենց նույն «Թրամփ Թաուն»-ում: Գուցե դեռ ուս չէ:

Առայժմ դեղի Թրամփի ճանադարի առաջին հայտնի հայամետ մարդը Զիմ Զարգայանի ամուսին Զեյնի Ուեսթն է, ով օրերս հանդիպեց նորընտիր ԱՄՆ նախագահին: Ըստ Զեյնիի, բազմամակալության հասարակության թեմայի օրու է եղել գրույցը, որից հետո, լավ սրամարդկայանք նրան միասին կանգնեցին ամերիկյան լրատվամիջոցների առջեւ, առաջացնելով համընդհանուր օրկ:

Գյուղական համայնքների ջրամատակարարման բարելավմանն ուղղված ծրագիրը շարունակվում է

Վայրի բնության եւ մշակութային արժեքների դաժնաման հիմնադրամի (FPWC) եւ ՎիվաՍԵԼ-ՄՍՍ-ի համագործակցությամբ իրականացվող «Ջրամատակարարման բարելավում» ծրագրի քաղաքական Վայոց Ձորի Գնի-ժիկ գյուղում կառուցվել է 2050 մ երկարությամբ նոր ջրագիծ, սեղադրվել են բաժանարար հանգույցներ եւ ճնշման կարգավորիչներ: Արդյունքում, գյուղը ամբողջությամբ առաջին անգամ ծրագրի ջրամատակարարմանը: Եթե նախկինում ջուրը հասանելի էր բնակչության միայն 30 տոկոսին, ընդ որում՝ շաբաթական 2-3 օր, երկուական ժամով, առայժմ գործում է ջրամատակարարման օրուց-օրու շարունակ:

Առաջ այստեղ կարգավորվել է սարածի լուսավորության հարցը, այսօր արդեն խմելու ջրի: Գյուղական ենթակառուցվածքների զարգացումը եղել է մեր ուղարկության կենտրոնում: Դա կարելու է ոչ միայն մեզ համար՝ որոշեցի դասախառնակ մոտեցում որդեգրած կազմակերպություն, այլև՝ բնակիչների, համայնքների ու երկրում զարգացման շեղեր արձանագրելու համար: Ուրախ եմ շեղել նաեւ, որ մեր որդեգրած արժեքաւարկարը օրինակ է դարձել այլ կազմակերպությունների համար»,-ասել է ՎիվաՍԵԼ-ՄՍՍ-ի գլխավոր տնօրեն Ռալֆ Յիրիկյանը:

Գյուղի ջրամատակարարման նախկին համակարգը սարիներ շարունակ եղել է անմիջապես վիճակում: Զայնալված ջրագծերի դասձառով խմելու ջրին խառնված ցեխաջրերը, ավելացած հոսակորուսները, հաճախակի դարձած վթարները ժամանակին ֆինանսական չնախատեսված ծախսերի դասձառ են դարձել: Խնդիրների վերացման համար էլ երբեմն գյուղի բյուջեային միջոցները չեն բավարարել: Բնակիչները շաբաթներ շարունակ մնացել են առանց խմելու ջրի դասարի: Գյուղական համայնքներում ջրամատակարարման բարելավմանն ուղղված այս ծրագրով հնարավոր է դարձել առանց ջրաֆանակի ավելացման առաջին 24-ժամյա ջրամատակարարում:

Առաջ այստեղ կարգավորվել է սարածի լուսավորության հարցը, այսօր արդեն խմելու ջրի: Գյուղական ենթակառուցվածքների զարգացումը եղել է մեր ուղարկության կենտրոնում: Դա կարելու է ոչ միայն մեզ համար՝ որոշեցի դասախառնակ մոտեցում որդեգրած կազմակերպություն, այլև՝ բնակիչների, համայնքների ու երկրում զարգացման շեղեր արձանագրելու համար: Ուրախ եմ շեղել նաեւ, որ մեր որդեգրած արժեքաւարկարը օրինակ է դարձել այլ կազմակերպությունների համար»,-ասել է ՎիվաՍԵԼ-ՄՍՍ-ի գլխավոր տնօրեն Ռալֆ Յիրիկյանը:

Յամակարգի գործարկմանը ներկա են եղել ՎիվաՍԵԼ-ՄՍՍ-ի գլխավոր տնօրեն Ռալֆ Յիրիկյանը, FPWC-ի հիմնադիր Ռուբեն Խաչատրյանը, Գնի-ժիկ համայնքի ղեկավար Արա Լեւոնյանը եւ գյուղի բնակիչները: «Այս գյուղը մեկն է համառոտ ծրագրում ընդգրկվածներից, որտեղ մենք փորձել ենք առկա խնդիրները լուծել ֆայլ առ ֆայլ: Մեկ տարի

Տարածաքանը հակադեպ հայտնի է դասձառակութային արժեքներով եւ հարուս բնությամբ: Այստեղ հայտնաբերվել են 4-5-րդ դարերի խաչքարեր, մատուցներ, դամբարաններ, բազմաթիվ ֆառանձավներ: Շրջակայքի յուրահատուկ աշխարհագրական դիրքը նախատեսել է բուսական եւ կենդանական աշխարհի ձեւավորմանը՝ համալրելով Յայասանի բնության հատուկ դասախառնակ սարածների ցանկը: Շրջակա սարածը միջանց է Վարմիր գրուն գրանցված հայկական մուկլուն, բեզարյան այծ, գործ արջ, լուսան, կովկասյան հովազ եւ այլ կենդանատեսակների համար:

Աղաքիկի ձեւակերպում՝ հազված ռոդեների ընթացում. համագործակցություն ՎիվաՍԵԼ-ՄՍՍ-ի ու «Յունիքանկ»-ի միջեւ

ՎիվաՍԵԼ-ՄՍՍ-ն ուրախ է սեղեկացնել, որ այժմ ընկերության՝ Երեւանի Ամիրյան 3 եւ Յիւսիսային դորոտա 6/14, ինչպէս նաեւ Գյումրիի Գորկու 50/4 հասցեներում գտնվող ստասարկման կենտրոններում սմարթֆոններ եւ այլ սարքեր ձեռք բերելիս աղաքիկի ձեւակերպումն իրականացվում է անմիջապես «Յունիքանկ» ԲԲԸ-ի աշխատակից կողմից, ինչը թույլ է տալիս գալիորեն նվազեցնել այս գործարհի համար դասախառնակ ժամանակը: Գործարհն իրականացնելու համար անհրաժեշտ է այցելել նշված ստասարկման կենտրոններից մեկը՝ ներկայացնելով անձնագիր եւ սոցիալական ֆառս կամ նույնակառուցման ֆառս: Որոշ դեղերում հնարավոր է, որ ֆանկը դասախառնակ հավելյալ փաստաթղթեր:

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

Յայասանի Յանադեռութային կենտրոնական բանկի կարիներն աղաքիկյան Մոտասակով WIN-PAK 4.0 PE ծրագրային փաթեթ ձեռք բերելու համար կազմակերպվում է կազմակերպության ընտրության մրցակցային երկխոսության նախարարակալորման ընթացակարգ:

Մրցութային մասնակցելու հրավերը, ինչպէս նաեւ լրացուցիչ սեղեկություններ ստանալու համար այցելել ՎԲ կայք՝ <https://www.cba.am/am/SitePages/tenders.aspx>, դիմել հետեւյալ էլեկտրոնային հասցեով՝ galust.galstyan@cba.am, ինչպէս նաեւ զանգահարել 59-28-02, 59-28-05 հեռախոսահամարներով:

«ՎԲ Տասարակալութային հետ կադերի ծառայություն

«ԱԶԳ» ԸՄԲԱԹԱԹԵՐԹ
Յասարակութային ԻԳ սարի
Յիմնադիր եւ հրատարակիչ
«ԱԶԳ ՕՐԱԹԵՐԹ» ՄՊԸ
Երեւան 0010, Յանադեռութային 47
e-mail: azg@azg.am, azg2@arminco.com
www.azg.am
Գլխավոր խմբագիր հեռ. 060 271117
ՅԱՎԱՐ ԱԵՏԻՁԵՆՆ հեռ. 060 271117
Յաւակալադեց. ծառայութիւն հեռ. 582960,
060 271112
Լրագրողների սեղեկակ հեռ. 060 271118
Յանակարգչ. ծառայութիւն հեռ. 060 271115
Շորտեղալ լրատաւ ծառայութիւն
հեռ. 060 271114, 010 529353
Յանակարգչային շարունակ՝ «Ազգ» թերթի

"AZG" Weekly
Editor-in-chief
H.AVEDIKIAN / phone: 374 60 271117
47 Hanrapetoutian st., Yerevan, Armenia, 0010